

بر ساحل عاشورا

تألیف:

محمد اسفندیاری

سرشناسه	: اسفندیاری، محمد، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: بر ساحل عاشورا/ پدیدآورنده محمد اسفندیاری ؛ به سفارش بنیاد بین‌المللی عاشورا .
مشخصات نشر	: تهران: نهادایران: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در امور دانشجویان ایران خارج از کشور، ۱۳۹۶ .
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۷-۰۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه .
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق.
موضوع	: Hosayn ibn 'Ali, Imam III , ۶۸۰-۶۳۵
موضوع	: واقعه کربلا، ۶۱ ق.
موضوع	: Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680
موضوع	: عاشورا
موضوع	: Tenth of Muharram
شناسه افزوده	: بنیاد بین‌المللی عاشورا
شناسه افزوده	: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در امور دانشجویان ایرانی خارج از کشور
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ب۳۱۵/۵
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۶۳۰۰۴

عنوان: بر ساحل عاشورا
پدیدآورنده: محمد اسفندیاری
صفحه‌آرا: میثم مجیدی
طراح جلد: علیرضا حصارکی
ناشر: بنیاد بین‌المللی عاشورا/ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در امور دانشجویان ایرانی خارج از کشور
نوبت چاپ: اول | اردیبهشت ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰
آدرس: تهران - خیابان کارگر شمالی، رویه‌روی پارک لاله، خیابان صلوقی، پلاک ۶
تلفکس: ۶۶۹۴۰۱۴۰

پست الکترونیک: info@ashoura.com
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.ashoura-if.com

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۱۱.....	ایام العرب و يوم الحسين علیه السلام
۱۷.....	مشروعیت خروج امام حسین علیه السلام
۲۳.....	عاشورا، الگوی قابل تکرار
۲۹.....	زیبایی های عاشورا
۴۷.....	امام حسین علیه السلام مظهر عزت
۵۳.....	خطر کربلا امام حسین علیه السلام
۵۹.....	پس از یزید، سال
۶۵.....	چرا امام حسین علیه السلام ماند؟
۷۳.....	چه کسی پیروز شد؟
۸۵.....	چرا امام حسین علیه السلام کشته شد؟
۹۳.....	چه گروه هایی امام حسین علیه السلام را کشت؟
۹۹.....	تاریخ مذنت عاشورا
۱۰۷.....	عاشورای تاریخی، عاشورای اساطیری
۱۱۷.....	غلو در عزاداری
۱۲۵.....	آفت گزافه گوئی
۱۳۳.....	هدف سازی از گریه
۱۴۳.....	تجارت با عاشورا
۱۵۱.....	بدعت قمه زنی
۱۶۳.....	تغییر ماهیت عزاداری
۱۶۹.....	کارکردهای عزاداری
۱۷۵.....	منابع

در جهان کمتر چهره‌ای یافت می‌شود که پیرامون شخصیت او به میزان امام حسین (ع) مطالعه، کتاب و مقاله، دائرة المعارف تهیه، تدوین و منتشر شده باشد. جالب این که این آثار از سوی پیروان مکاتب مختلف و با سلیقه‌های متفاوت حقیقتاً در این روند همچنان در حال افزایش است و اگر نویسندگان در گذشته برای پدید آوردن یک اثر به صورت فردی اقدام می‌کردند، امروز مراکز و پژوهشگاه‌های جمعی و گروهی فراوانی برای تألیف، تدوین، ترجمه، تولید فیلم، سریال و امثال آن پدید آمده است. نگاه‌ها و نگرش‌ها نیز در این باره حدودی متحول شده و توجهات، علاوه از گزارش‌های تاریخی، آرام‌آرام به سمت تحلیل در حرکت است، اما هنوز گزارش‌های تاریخی، پر رنگ‌تر جلوه می‌کند، البته پاره‌ای از آنها نیز تلفیقی از گزارش و تحلیل است و متأسفانه تحلیل‌های ارائه‌شده نوعاً بی‌طرفانه نیست،

بلکه بیشتر یکجانبه و با ذهنیت پیشین صورت گرفته‌اند و یا انسجام لازم را در بر ندارند، با این که ماهیت زندگی، مواضع و قیام امام حسین(ع) علاوه از چند وجهی بودن از هماهنگی و هدف خاص برخوردار است و صد البته برخی وجوه نهان آن توسط محققان متعهد در حال کشف شدن می‌باشد و این بدان معنی است که زندگی و قیام امام(ع) باید به‌طور مداوم و پیوسته مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد و روایای خفی و پنهان آن کشف و مورد مطالعه واقع شود. بدیهی است که نگاه تحول به جریان عاشورا با توجه به راهی که گشوده شده و زمینه‌های توانمندسازی اندیشمندان و مصلحان جهان را پدید آورده، برکات و فوائد بیشماری را به همراه داشته از جمله:

- ۱- تعهد و پایبندی به اصول انسانی و اخلاقی در سخت‌ترین شرایط.
- ۲- رعایت اصول فتوح و پایداری که زبانزد و الگوی اندیشه‌ورزان عاشورا قرار داشته و دارد.
- ۳- استقامت و تهور در برابر ستم و ستمگر که سرمشق آزادیخواهان جهان است.
- ۴- پایداری در راه حق و عدالت که آشناترین راه در مواضع امام حسین(ع) می‌باشند.
- ۵- نصیحت و خیرخواهی، عطوفت و مهربانی حتی نسبت به دشمن که در صدر برنامه‌های امام(ع) قرار داشته است.
- ۶- دعوت به اندیشیدن و تفکر و دلسوزی نسبت به افراد ناآگاه و جاهل که در سرتاسر عاشورا جریان داشت و موج می‌زد.

و در یک جمله می‌توان گفت که همه زیبایی‌های انسانیت و حقوق بشر، به‌وسیله امام حسین(ع) و یارانش در کربلا به نمایش در آمد. کتاب پیش رو، تألیف استاد محمد اسفندیاری یکی از پژوهشگران نام‌آشنای حوزه عاشورا با نگاهی تحلیلی به برخی از جوانب مهم حرکت امام حسین(ع) و جریان عاشورا و احیاناً در مقام پاسخ به پرسش‌هایی که توسط جریان‌های سیاسی یا فکری مطرح شده و پرسش‌هایی که ممکن است در اذهان شکل بگیرد، به رشته تحریر در آمده است. با توجه به مستندات مختلف شیعه و سنی پاسخ داده شده و همچنین در این کتاب مسئله تحریف و بدعت، در عزاداری‌ها مورد بحث قرار گرفته است. راه درست نشان داده شده و البته به یک نکته باید توجه داشت که تزیینات یا تحلیل و بررسی‌ها و نتایجی که به‌دست آمده، ممکن است با برخی حقایق فکری هماهنگ نباشد که این روند در مقام تحقیق یک امر ضروری و متداول است و لازم است بدون جنجال با پاسخ منطقی و مستدل به آن پرداخته شود که قطعاً مورد اقبال نویسنده محترم نیز خواهد بود. در هر حال این نوشتار با این روش حرکتی نو و بدیع می‌باشد و امید است به حال مؤثری را در تحلیل‌های آینده تمهید نماید.

سید محمد مرتضوی

معاون فرهنگی و پژوهشی بنیاد